

PHÁT HUY VAI TRÒ TỔ CHỨC ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH TRONG GIÁO DỤC LÝ TƯỞNG CÁCH MẠNG CHO SINH VIÊN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐỒNG NAI

Vũ Văn Thuân ⁽¹⁾

(1) Trường Đại học Đồng Nai

Ngày nhận bài 06/8/2025; Chấp nhận đăng: 30/12/2025

Email tác giả: vuthuan1984@gmail.com

Tóm tắt

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế và tác động mạnh mẽ của công nghệ số, giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên được xác định là nhiệm vụ chiến lược, then chốt nhằm hình thành bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng và tinh thần cống hiến cho thế hệ trẻ. Sử dụng phương pháp phân tích nội dung văn kiện kết hợp với phân tích thống kê mô tả dữ liệu báo cáo chính thức của Đoàn Trường Đại học Đồng Nai trong giai đoạn 2022 nghiên cứu nhằm đánh giá thực trạng, nhận diện những hạn chế và đề xuất giải pháp nhằm phát huy hơn nữa vai trò của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên tại Trường Đại học Đồng Nai. Kết quả nghiên cứu cho thấy tổ chức Đoàn đã phát huy tốt vai trò nòng cốt trong việc xây dựng bản lĩnh chính trị và bồi dưỡng đạo đức cho sinh viên thông qua các phong trào hành động cách mạng, chương trình đồng hành với sinh viên. Tuy nhiên, nghiên cứu cũng chỉ ra những hạn chế như: một số hoạt động còn hình thức, chưa tạo chiều sâu trong nhận thức; việc ứng dụng công nghệ số chưa mạnh mẽ; sự tham gia của sinh viên chưa đồng đều giữa các khoa; và công tác tự đánh giá chưa toàn diện, ít đề cập đến hạn chế. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất các giải pháp cụ thể: đổi mới nội dung và phương pháp giáo dục theo hướng hiện đại, hấp dẫn và gắn với thực tiễn; tăng cường ứng dụng công nghệ số và truyền thông đa phương tiện; nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn, bảo đảm tính tiên phong và năng lực dẫn dắt sinh viên; phát hiện và nhân rộng gương điển hình thường xuyên; đồng thời hoàn thiện công tác tự đánh giá và phản biện nội bộ. Những giải pháp này không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng mà còn cung cấp cơ sở dữ liệu và định hướng quản lý cho công tác Đoàn tại Trường Đại học Đồng Nai.

Từ khóa: Giáo dục thanh niên, lý tưởng cách mạng, sinh viên, Trường Đại học Đồng Nai.

Abstract

PROMOTING THE ROLE OF THE HO CHI MINH COMMUNIST YOUTH UNION IN EDUCATING REVOLUTIONARY IDEALS FOR STUDENTS AT DONG NAI UNIVERSITY

In the context of international integration and the strong impact of digital technology, educating revolutionary ideals for students is identified as a strategic and pivotal task aimed at shaping a firm political stance, pure moral qualities, and a spirit of dedication among the young generation. This paper employs content analysis of official documents combined with descriptive statistical analysis of official reports from the Youth

Union of Dong Nai University during the period 2022–2025. The research objective is to assess the current situation, identify limitations, and propose solutions to further enhance the role of the Ho Chi Minh Communist Youth Union in educating revolutionary ideals for students at Dong Nai University. The findings indicate that the Youth Union has effectively fulfilled its core role in building political will and fostering moral values among students through revolutionary action movements and student support programs. However, the study also reveals limitations such as: some activities remaining formalistic and lacking depth in awareness; insufficient application of digital technology; uneven student participation across faculties; and incomplete self-assessment reports with little attention to shortcomings. On this basis, the paper proposes specific solutions: renewing the content and methods of education in a modern, engaging, and practice-oriented manner; strengthening the application of digital technology and multimedia communication; improving the quality of Youth Union cadres to ensure pioneering spirit and leadership capacity; regularly identifying and promoting exemplary students; and enhancing self-assessment and internal critique mechanisms. These solutions not only contribute to improving the effectiveness of revolutionary ideal education but also provide a data-driven foundation and management orientation for Youth Union activities at Dong Nai University.

1. Đặt vấn đề

Trong dòng chảy phát triển mạnh mẽ của thời đại số và hội nhập quốc tế, thanh niên – đặc biệt là sinh viên – đang đứng trước nhiều cơ hội để khẳng định bản thân, đồng thời cũng đối diện không ít thách thức trong việc giữ vững lý tưởng, bản lĩnh và giá trị sống. Trong bối cảnh đó, giáo dục lý tưởng cách mạng không chỉ là yêu cầu chính trị mang tính định hướng, mà còn là quá trình hình thành nhân cách, nuôi dưỡng niềm tin và khát vọng cống hiến cho Tổ quốc. Đây chính là nền tảng để xây dựng lớp trí thức trẻ có năng lực chuyên môn, đạo đức cách mạng và tinh thần trách nhiệm xã hội cao.

Tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh giữ vai trò trung tâm trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên. Đoàn không chỉ tổ chức các phong trào hành động cách mạng mà còn là môi trường rèn luyện, bồi dưỡng và lan tỏa những giá trị tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh trong thế hệ trẻ. Tuy nhiên, trước tác động mạnh mẽ của mạng xã hội, của xu hướng thực dụng trong một bộ phận sinh viên và của những thay đổi nhanh chóng trong môi trường giáo dục đại học, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng thông qua tổ chức Đoàn đang đòi hỏi phải có sự đổi mới về nội dung, phương pháp và hình thức thể hiện.

Thực tiễn tại Trường Đại học Đồng Nai cho thấy nhiều hoạt động của Đoàn Trường đã tạo được sức lan tỏa tích cực, như: phong trào “Sinh viên 5 tốt”, “Tuổi trẻ sáng tạo”, “Khát vọng cống hiến – Lễ sống thanh niên”, hay việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, sự tác động của các phong trào này đến nhận thức và hành động của sinh viên vẫn chưa đồng đều; một số hoạt động còn hình thức, thiếu tính liên kết với nhu cầu thực tiễn của sinh viên trong kỷ nguyên số. Chính vì vậy, cần có những nghiên cứu cụ thể để đánh giá mức độ hiệu quả, những điểm hạn chế và nguyên nhân của thực trạng này.

Từ yêu cầu đó, bài viết hướng đến việc làm rõ vai trò của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên Trường Đại học Đồng Nai,

thông qua việc phân tích cơ sở lý luận, đánh giá thực tiễn triển khai, và đề xuất các giải pháp phù hợp với bối cảnh chuyển đổi số hiện nay. Kết quả nghiên cứu kỳ vọng góp phần cung cấp cơ sở khoa học cho việc nâng cao hiệu quả công tác Đoàn – Hội trong nhà trường, đồng thời khẳng định vai trò của Đoàn Thanh niên trong sự nghiệp đào tạo và phát triển thế hệ trí thức trẻ, giàu lòng yêu nước, vững vàng về lý tưởng, sẵn sàng cống hiến cho Tổ quốc.

2. Tổng quan tình hình nghiên cứu và phương pháp nghiên cứu

2.1. Tổng quan nghiên cứu

Giáo dục lý tưởng cách mạng cho thanh niên nói chung và sinh viên nói riêng là chủ đề đã được nhiều nhà khoa học, tổ chức Đoàn – Hội và cơ quan quản lý giáo dục quan tâm nghiên cứu ở cả cấp lý luận và thực tiễn. Các công trình nghiên cứu đã tập trung làm rõ vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng Việt Nam, khẳng định vị trí của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong việc hình thành nhân cách, bản lĩnh chính trị và đạo đức cách mạng cho thế hệ trẻ.

Ở bình diện lý luận, Đặng Quang Vinh và cộng sự (2006) đã hệ thống hóa quá trình phát triển của phong trào thanh niên Việt Nam, khẳng định truyền thống “đâu cần thanh niên có, việc gì khó có thanh niên”. Nguyễn Thị Minh Hương (2020) phân tích yêu cầu đổi mới nội dung và phương thức hoạt động Đoàn trong bối cảnh toàn cầu hóa, nhấn mạnh sự cần thiết của việc nâng cao năng lực lãnh đạo, tổ chức phong trào của cán bộ Đoàn. Nguyễn Hải Đăng (2021) và Trần Thị Thúy (2021) đều đề cập đến vai trò của thanh niên trong thời kỳ mới, cho rằng rèn luyện bản lĩnh chính trị và giáo dục lý tưởng cách mạng là nhiệm vụ trung tâm của công tác Đoàn hiện nay.

Ở góc độ thực tiễn, Ngô Thị Khánh (2022) và Lã Văn Xự (2022) làm rõ mối quan hệ giữa sự lãnh đạo của Đảng với công tác Đoàn, khẳng định yêu cầu đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục lý tưởng cách mạng phù hợp với đặc điểm của thanh niên trong thời kỳ hội nhập. Ngô Thị Phương Lan (2024) tập trung nghiên cứu mô hình giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Đại học Quốc gia TP.HCM, đề xuất xây dựng môi trường học tập và rèn luyện toàn diện để hình thành bản lĩnh chính trị vững vàng cho sinh viên. Gần đây, Nguyễn Ngọc Điệp (2025) nhấn mạnh vai trò của công nghệ số trong giáo dục lý tưởng cách mạng, khuyến nghị phát triển các hình thức truyền thông chính trị mới phù hợp với không gian mạng và xu hướng học tập trực tuyến của giới trẻ.

Các công trình trên đã đóng góp nhiều giá trị về mặt lý luận và thực tiễn, song đa số tập trung vào quy mô quốc gia hoặc các trường đại học lớn tại khu vực đô thị, chưa có nghiên cứu phân tích hệ thống dữ liệu báo cáo chính thức và đề xuất giải pháp dựa trên dữ liệu có sẵn tại Trường Đại học Đồng Nai. Đây là khoảng trống quan trọng cần được bổ sung, bởi việc khai thác dữ liệu báo cáo nội bộ không chỉ phản ánh trung thực thực trạng hoạt động Đoàn mà còn tạo cơ sở khoa học để đề xuất giải pháp phù hợp, khả thi và gắn với đặc thù của nhà trường.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

- **Thiết kế nghiên cứu:** Nghiên cứu được thiết kế theo hướng phân tích dữ liệu thực nghiệm sẵn có (phân tích dữ liệu thứ cấp) kết hợp với phương pháp định tính (phân tích nội dung). Đồng thời, nghiên cứu còn vận dụng phương pháp lịch sử và phương pháp logic để đảm bảo tính toàn diện: phương pháp lịch sử giúp xem xét sự phát triển

của công tác Đoàn qua các giai đoạn, nhận diện xu hướng và sự biến đổi theo thời gian; phương pháp logic giúp hệ thống hóa các luận điểm, sự liên kết giữa kết quả đạt được, hạn chế và giải pháp đề xuất.

- Nguồn dữ liệu: Nguồn dữ liệu sử dụng trong nghiên cứu bao gồm:

- Báo cáo tổng kết công tác Đoàn và phong trào thanh niên Trường Đại học Đồng Nai các năm học 2022–2023, 2023–2024, 2024–2025.

- Nghị quyết Đại hội Đoàn Trường Đại học Đồng Nai nhiệm kỳ 2022–2024.

- Văn bản, báo cáo của Ban Thường vụ Tỉnh Đoàn Đồng Nai về công tác thanh niên trong giai đoạn hội nhập và chuyển đổi số (2022–2025).

- Các văn bản hướng dẫn của Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh về triển khai phong trào thanh niên tình nguyện, tuổi trẻ sáng tạo và công tác giáo dục chính trị – tư tưởng trong sinh viên.

- Phương pháp phân tích

- Phương pháp lịch sử: Được sử dụng để xem xét sự phát triển của công tác Đoàn tại Trường Đại học Đồng Nai qua các năm học, từ đó rút ra xu hướng vận động, những bước tiến và hạn chế.

- Phương pháp logic: Được vận dụng để hệ thống hóa các kết quả nghiên cứu, chỉ ra mối liên hệ giữa thực trạng, nguyên nhân và giải pháp; đồng thời đảm bảo tính chặt chẽ, nhất quán trong lập luận khoa học.

- Thống kê mô tả: Các số liệu định lượng từ báo cáo (số lượng sinh viên đạt danh hiệu “Sinh viên 5 tốt”, số lượng đoàn viên được kết nạp Đảng, số đơn vị máu hiến thu được, số lượng sinh viên tham gia các phong trào...) được tổng hợp, so sánh theo chuỗi thời gian để nhận diện xu hướng phát triển, mức độ tăng trưởng và sự ổn định của các hoạt động.

- Phân tích nội dung: Các văn kiện, nghị quyết và báo cáo được phân loại theo chủ đề (giáo dục lý tưởng cách mạng, phong trào hành động cách mạng, chương trình đồng hành với sinh viên, công tác xây dựng tổ chức). Từ đó, nghiên cứu nhận diện những thành công, hạn chế. Phương pháp này giúp làm rõ khoảng trống trong công tác tự đánh giá, đồng thời cung cấp cơ sở để đề xuất giải pháp phù hợp dựa trên dữ liệu định lượng và định tính sẵn có.

3. Kết quả và thảo luận

3.1. Thực tiễn giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên tại trường Đại học Đồng Nai

Công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống

Công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho đoàn viên, sinh viên Trường Đại học Đồng Nai đã được triển khai thường xuyên, đa dạng và có sự đổi mới. Năm học 2022–2023, Đoàn Trường duy trì các buổi sinh hoạt chuyên đề, thảo luận sách về Chủ tịch Hồ Chí Minh, đồng thời nhân rộng các mô hình hiệu quả và tuyên dương nhiều gương thanh niên tiên tiến. Sang năm học 2023–2024, hoạt động học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được đẩy mạnh thông qua ứng

dụng Thanh niên Việt Nam, giúp đoàn viên dễ dàng đăng ký và theo dõi kết quả học tập. Đến năm học 2024–2025, công tác giáo dục tiếp tục được đổi mới với việc ứng dụng công nghệ số trong truyền thông, đồng thời tuyên dương 62 sinh viên tiêu biểu làm theo lời Bác (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2025), qua đó lan tỏa hình ảnh người trẻ sống đẹp, sống có lý tưởng trong cộng đồng sinh viên.

Bên cạnh đó, các diễn đàn chính trị với chủ đề “Khát vọng công hiến – Lẽ sống thanh niên” được tổ chức thường xuyên, tạo môi trường để sinh viên nhận thức rõ vai trò và trách nhiệm của bản thân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đoàn Trường cũng đã giới thiệu gần 700 đoàn viên, sinh viên tiếp cận và tìm hiểu về “tin tốt” trên mạng xã hội, gắn với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2025). Câu lạc bộ Lý luận trẻ được duy trì sinh hoạt định kỳ, tổ chức các cuộc thi tìm hiểu Chủ nghĩa Mác – Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng, Đoàn – Hội, góp phần củng cố kiến thức lý luận, khơi dậy lòng tự hào dân tộc và tinh thần yêu nước trong sinh viên.

Các hoạt động giáo dục truyền thống cách mạng cũng được triển khai gắn với những ngày lễ lớn, thông qua các chương trình về nguồn, đền ơn đáp nghĩa, thấp nển tri ân và chăm sóc di tích lịch sử. Công tác giáo dục pháp luật được chú trọng với nhiều hình thức như ký cam kết không vi phạm pháp luật, tuyên truyền an toàn giao thông, phòng chống ma túy và tệ nạn xã hội. Đặc biệt, trong năm học 2024–2025, Đoàn Trường đã phối hợp tổ chức tuyên truyền pháp luật về an ninh mạng cho 500 sinh viên, đồng thời triển khai ký cam kết chấp hành luật giao thông và không sử dụng pháo, chất nổ tại các cơ sở đào tạo.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống vẫn còn tồn tại một số hạn chế. Một số hoạt động còn mang tính hình thức, chưa tạo chiều sâu trong nhận thức; việc ứng dụng công nghệ số chưa mạnh mẽ, thiếu sản phẩm truyền thông hấp dẫn; sự tham gia của sinh viên chưa đồng đều giữa các khoa; nội dung sinh hoạt chính trị còn nặng lý thuyết, ít đối thoại

Phong trào hành động cách mạng

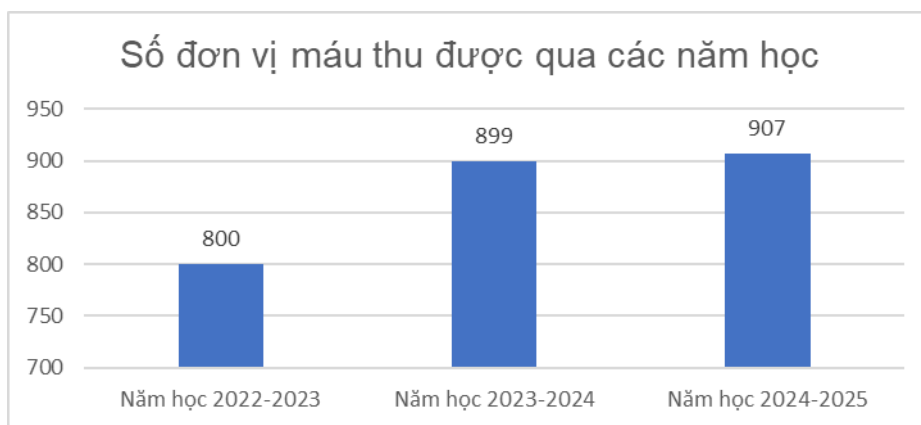
Trong những năm học gần đây, các phong trào hành động cách mạng của Đoàn Trường Đại học Đồng Nai được triển khai đa dạng, thiết thực và gắn với nhu cầu thực tiễn của sinh viên cũng như nhiệm vụ phát triển kinh tế – xã hội của địa phương. Các hoạt động tình nguyện, bảo vệ Tổ quốc, sáng tạo khoa học và hiến máu nhân đạo đã trở thành điểm nhấn, góp phần hình thành môi trường rèn luyện, cống hiến và lan tỏa giá trị nhân văn sâu sắc trong sinh viên.

Phong trào “Thanh niên tình nguyện” được duy trì hằng năm với nhiều hoạt động nổi bật như ngày Chủ nhật xanh, chương trình “Sinh viên với biển đảo quê hương”, xây dựng tuyến đường “Thắp sáng đường quê”, chiến dịch “Mùa hè xanh”, “Hoa phượng đỏ” và “Tiếp sức mùa thi”. Năm học 2022–2023, phong trào đã thu hút hơn 4.000 sinh viên tham gia, thực hiện công trình “Không gian khởi nghiệp” trị giá hơn 600 triệu đồng. Sang năm học 2023–2024, Đoàn Trường tiếp tục duy trì quy mô lớn, với chiến dịch hè xây dựng tuyến đường quê trị giá 40 triệu đồng, đồng thời trao hơn 100 phần quà Tết cho cán bộ, sinh viên khó khăn (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2024). Chương trình “Ngàn phần quà – Vì cuộc sống cộng đồng” trong năm học 2024–2025 đã trao tặng hàng trăm phần quà cho hộ nghèo, học sinh khó khăn và cán bộ Đoàn – Hội có hoàn cảnh đặc biệt, thể hiện rõ vai trò xung kích của tuổi trẻ.

Phong trào “Tuổi trẻ sáng tạo” cũng được tổ chức với nhiều hoạt động đa dạng mỗi năm. Năm học 2022–2023, sinh viên tham gia các kỳ thi Olympic Toán và Hóa học toàn quốc, đạt 02 giải Ba và 05 giải Khuyến khích (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2023). Năm học 2023–2024, Đoàn Trường phối hợp tổ chức nhiều hội thảo khoa học, trong đó có hội thảo quốc gia về ảnh hưởng của mạng xã hội, thu hút hơn 300 sinh viên tham gia (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2024). Đến năm học 2024–2025, phong trào sáng tạo gắn mạnh với chuyển đổi số, với các tọa đàm khoa học về ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong giáo dục, đồng thời có hơn 30 đoàn viên, cán bộ Đoàn tham gia hội thảo trực tuyến kỷ niệm 110 năm ngày sinh Lý Tự Trọng (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2025). Các hoạt động này đã tạo điều kiện để sinh viên rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp, khơi dậy tinh thần học thuật và sáng tạo. Đây là minh chứng cho sự chuyển đổi từ phong trào mang tính hình thức sang hoạt động có chiều sâu, gắn với chuyên môn và định hướng nghề nghiệp.

Phong trào “Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc” cũng được triển khai sâu rộng thông qua các hoạt động tuyên truyền về biển đảo, an ninh mạng, phòng chống ma túy và tệ nạn xã hội. Đoàn Trường đã tổ chức tập huấn kỹ năng nhận diện và phản bác thông tin xấu độc, xây dựng đội ngũ cộng tác viên nắm bắt tư tưởng sinh viên, qua đó góp phần giữ vững an ninh chính trị, tư tưởng và môi trường học đường an toàn, lành mạnh.

Đặc biệt, phong trào “Hiến máu tình nguyện” đã trở thành hoạt động thường niên, thu hút đông đảo sinh viên tham gia. Số liệu thống kê cho thấy lượng máu hiến tăng đều qua các năm: năm học 2022–2023 thu được 800 đơn vị máu, năm học 2023–2024 đạt 899 đơn vị, và năm học 2024–2025 tăng lên 907 đơn vị. Điều này phản ánh sự lan tỏa mạnh mẽ của phong trào, đồng thời cho thấy ý thức trách nhiệm cộng đồng của sinh viên ngày càng được nâng cao. Tuy mức tăng không lớn (từ 800 lên 907 đơn vị trong ba năm), nhưng sự ổn định và duy trì số lượng người tham gia là minh chứng cho tính bền vững của hoạt động.

Hình 1. Biểu đồ đơn vị máu thu được qua các năm học

Nguồn: Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai

Mặc dù đạt nhiều kết quả tích cực, phong trào hành động cách mạng vẫn còn một số hạn chế. Một số hoạt động tình nguyện còn mang tính thời vụ, tập trung vào các chiến dịch cao điểm, chưa tạo được sự duy trì thường xuyên. Hoạt động sáng tạo khoa học tuy có bước phát triển nhưng chưa đồng đều giữa các khoa, số lượng ý tưởng được triển khai thực tế còn ít. Phong trào bảo vệ Tổ quốc chủ yếu dừng ở mức tuyên truyền,

tập huấn, chưa có nhiều mô hình gắn trực tiếp với thực tiễn an ninh – quốc phòng tại địa phương. Phong trào hiến máu tình nguyện dù duy trì ổn định nhưng mức tăng trưởng còn chậm.

Chương trình đồng hành với sinh viên

Bên cạnh các phong trào hành động cách mạng, Đoàn Trường Đại học Đồng Nai đặc biệt chú trọng triển khai các chương trình đồng hành với sinh viên trong học tập, khởi nghiệp, rèn luyện kỹ năng sống và phát triển thể chất – tinh thần. Đây là những hoạt động có ý nghĩa thiết thực, giúp sinh viên phát triển toàn diện cả về trí tuệ, đạo đức, thể chất và tinh thần.

Trong lĩnh vực học tập và nghiên cứu khoa học, phong trào Sinh viên 5 tốt được triển khai sâu rộng và trở thành động lực thúc đẩy sinh viên phấn đấu. Số liệu thống kê cho thấy sự tăng trưởng rõ rệt: năm học 2022–2023 có 115 sinh viên đạt cấp trường, 35 cấp tỉnh và 1 cấp Trung ương (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2023); năm học 2023–2024 tăng lên 134 sinh viên cấp trường, 37 cấp tỉnh (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2024); đến năm học 2024–2025, con số này đạt 194 sinh viên cấp trường, 72 cấp tỉnh và 5 cấp Trung ương (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2025). Qua ba năm, số lượng sinh viên đạt danh hiệu Sinh viên 5 tốt tăng gần gấp đôi ở cấp trường và gấp hơn hai lần ở cấp tỉnh, cho thấy phong trào đã tạo được môi trường thi đua lành mạnh, khuyến khích sinh viên không ngừng học hỏi và rèn luyện. Tuy nhiên, số lượng sinh viên đạt cấp Trung ương còn hạn chế, phản ánh sự cần thiết phải nâng cao chất lượng phong trào để có nhiều gương mặt tiêu biểu hơn ở phạm vi quốc gia.

Bảng 1. Sinh viên đạt danh hiệu sinh viên 5 tốt qua các năm

Sinh viên đạt danh hiệu sinh viên 5 tốt qua 3 năm học			
Năm học	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Sinh viên 5 tốt cấp trường	115	134	194
Sinh viên 5 tốt cấp tỉnh	35	37	72
Sinh viên 5 tốt cấp Trung ương	1	-	5

Nguồn: Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai

Trong lĩnh vực khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo, Đoàn Trường đã tổ chức các ngày hội khởi nghiệp, tọa đàm khoa học và kết nối doanh nghiệp. Năm học 2022–2023, công trình “Không gian khởi nghiệp” được xây dựng với kinh phí hơn 600 triệu đồng, tạo môi trường thực hành cho sinh viên. Năm học 2023–2024, ngày hội khởi nghiệp thu hút hơn 800 sinh viên tham gia (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2024), đồng thời có nhiều ý tưởng được giới thiệu với doanh nghiệp. Đến năm học 2024–2025, trường có 02 ý tưởng khởi nghiệp được triển khai thực tế, giúp sinh viên gắn kết giữa học thuật và sản xuất – kinh doanh. Những hoạt động này cho thấy sự chuyển biến từ phong trào mang tính phong trào sang hoạt động gắn với thực tiễn nghề nghiệp.

Trong lĩnh vực rèn luyện kỹ năng sống, thể chất và tinh thần, Đoàn Trường thường xuyên tổ chức các hoạt động thể thao, văn nghệ, hội thao sinh viên và chương trình thiện nguyện. Năm học 2022–2023, trường đã tổ chức hội thao cấp khoa với sự tham gia của 05/05 khoa; năm học 2023–2024, có 05/06 khoa tổ chức hội thao; đến năm học 2024–2025, các khoa duy trì 04/5 hoạt động giao lưu văn hóa, văn nghệ, hội thao cấp khoa. Ngoài ra, sinh viên trường đã đạt nhiều thành tích nổi bật như 03 giải Nhất, 01 giải Nhì tại Hội thao sinh viên tỉnh Đồng Nai năm 2025, cùng giải Ba toàn đoàn tại Hội thi tuyên truyền ca khúc cách mạng. Những kết quả này cho thấy phong trào thể thao – văn nghệ không chỉ tạo sân chơi bổ ích mà còn góp phần xây dựng đời sống văn hóa tinh thần phong phú trong học đường.

Tuy nhiên, vẫn còn hạn chế khi số lượng sinh viên đạt danh hiệu cấp Trung ương còn ít, hoạt động khởi nghiệp mới dừng ở mức khởi đầu, và sự tham gia của sinh viên chưa đồng đều giữa các khoa. Điều này đặt ra yêu cầu phải tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức tổ chức và tăng cường liên kết giữa Đoàn – Nhà trường – Doanh nghiệp để nâng cao hiệu quả đồng hành trong thời gian tới.

Công tác xây dựng tổ chức Đoàn- Hội

Công tác xây dựng tổ chức Đoàn – Hội luôn được Đoàn Trường Đại học Đồng Nai xác định là nhiệm vụ trọng tâm, có ý nghĩa quyết định đến chất lượng hoạt động phong trào và hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên. Trong ba năm học gần đây, hoạt động này đã đạt nhiều kết quả tích cực, thể hiện qua việc củng cố tổ chức cơ sở, nâng cao chất lượng cán bộ Đoàn – Hội, phát triển đoàn viên và giới thiệu nguồn cho Đảng.

Về công tác cán bộ và phát triển đoàn viên, số liệu cho thấy sự chuyển biến rõ rệt. Năm 2022, có 213 sinh viên được cử đi bồi dưỡng nhận thức về Đảng và 18 sinh viên được kết nạp Đảng. Năm 2023, con số này lần lượt là 121 sinh viên tham gia bồi dưỡng và 20 sinh viên được kết nạp. Sang năm 2024, số lượng sinh viên tham gia bồi dưỡng tăng lên 195, với 23 sinh viên được kết nạp Đảng. Đặc biệt, năm 2025, mặc dù số lượng tham gia bồi dưỡng giảm xuống còn 92, nhưng số sinh viên được kết nạp Đảng lại tăng mạnh lên 35 (Đảng ủy Trường Đại học Đồng Nai, 2025). Điều này cho thấy công tác lựa chọn, bồi dưỡng đoàn viên ưu tú ngày càng đi vào chiều sâu, chú trọng chất lượng hơn số lượng.

Về công tác tổ chức và quản lý đoàn viên, Đoàn Trường đã ứng dụng chuyển đổi số trong quản lý, triển khai mô hình “Chi đoàn 3 chủ động”, đồng thời tăng cường kiểm tra, giám sát chuyên đề nhằm nâng cao chất lượng sinh hoạt chi đoàn. Việc sử dụng các nền tảng trực tuyến trong điều hành, báo cáo và quản lý dữ liệu đoàn viên giúp công tác Đoàn trở nên khoa học, minh bạch và hiệu quả hơn. Bên cạnh đó, các cuộc thi như “Bí thư Chi đoàn giỏi”, “Cán bộ Đoàn sáng tạo” được tổ chức thường xuyên, vừa là sân chơi rèn luyện, vừa là công cụ phát hiện và phát triển nguồn cán bộ kế cận. Năm học 2022–2023, Đoàn Trường kết nạp 177 đoàn viên mới (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2023); năm học 2023–2024, kết nạp 287 đoàn viên mới (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2024); đến năm học 2024–2025, công tác này tiếp tục được duy trì với việc công nhận 197 đoàn viên ưu tú (Ban Chấp hành Đoàn trường Đại học Đồng Nai, 2025). Qua đó có thể thấy, công tác xây dựng tổ chức Đoàn – Hội đã góp phần tạo nguồn cán bộ trẻ có bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và năng lực tổ chức phong trào.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, công tác tổ chức Đoàn – Hội vẫn còn hạn chế khi hoạt động chưa đồng đều giữa các chi đoàn, một số nội dung tuyên truyền còn mang tính hình thức, và công tác quy hoạch cán bộ kế cận chưa thật sự bài bản. Điều này đặt ra yêu cầu phải tiếp tục đổi mới mạnh mẽ hơn nữa trong công tác Đoàn – Hội, đặc biệt là về phương thức quản lý, đào tạo cán bộ trẻ và cơ chế phối hợp giữa Đoàn – Hội – Nhà trường trong bối cảnh hội nhập quốc tế.

Nhìn chung, có thể thấy giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên tại trường Đại học Đồng Nai đã đạt nhiều kết quả tích cực. Các hoạt động được triển khai đa dạng, phong phú, gắn với nhu cầu thực tiễn của sinh viên và nhiệm vụ phát triển kinh tế – xã hội của địa phương. Điều này khẳng định vai trò nòng cốt của tổ chức Đoàn trong việc giáo dục, rèn luyện và phát huy tiềm năng của thế hệ trẻ. Bên cạnh đó, qua phân tích các báo cáo hoạt động của Đoàn, có thể nhận thấy rằng nội dung đánh giá thường tập trung vào kết quả đạt được, trong khi phần hạn chế ít được đề cập hoặc chỉ phản ánh chung chung. Đây chính là một hạn chế trong công tác tự nhìn nhận, bởi việc chưa phân tích đầy đủ điểm mạnh và điểm yếu khiến cho tổ chức Đoàn khó xác định rõ những vấn đề cần khắc phục, từ đó xây dựng phương hướng và giải pháp phù hợp. Việc thiếu sự tự phê bình và đánh giá toàn diện có thể dẫn đến tình trạng hoạt động còn mang tính hình thức, chưa tạo chiều sâu trong nhận thức và hành động của sinh viên. Do đó, bên cạnh việc phát huy những thành tích đã đạt được, Đoàn trường cũng cần chú trọng hơn đến công tác tự đánh giá và phản biện nội bộ, coi đây là cơ sở quan trọng để nhận diện đúng thực trạng, từ đó đề ra giải pháp đổi mới nội dung, phương thức hoạt động và nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số hiện nay.

3.2. Giải pháp phát huy vai trò của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên Trường Đại học Đồng Nai

Qua phân tích thực tiễn hoạt động Đoàn tại Trường Đại học Đồng Nai, có thể thấy Đoàn trường đã có vai trò rất tích cực trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên nhưng vẫn tồn tại những hạn chế như: hoạt động tuyên truyền còn hình thức, ứng dụng công nghệ số chưa mạnh mẽ, sự tham gia của sinh viên chưa đồng đều, nội dung sinh hoạt chính trị còn nặng lý thuyết, công tác phát hiện gương điển hình chưa thường xuyên, và việc tự đánh giá chưa toàn diện. Để khắc phục những hạn chế này, cần triển khai đồng bộ các nhóm giải pháp sau:

Một là, đổi mới nội dung và phương pháp theo hướng hiện đại, hấp dẫn, gắn thực tiễn

Cần chuyển trọng tâm từ truyền đạt một chiều sang tổ chức các hình thức đối thoại, tọa đàm, diễn đàn mở để sinh viên trực tiếp nêu quan điểm, phản biện và xử lý tình huống gắn với đời sống học đường, việc làm, khởi nghiệp, chuyển đổi số. Nội dung giáo dục nên bám sát mối quan tâm của sinh viên (trách nhiệm công dân, đạo đức số, văn hóa tranh luận, kỹ năng truyền thông, học gắn liền với thực hành), từ đó khuyến khích người học tự kết nối lý luận với thực tiễn. Mỗi hoạt động cần có chủ đề rõ ràng (mục tiêu nhận thức, năng lực, thái độ), thiết kế trải nghiệm tương tác (mô phỏng, đóng vai, dự án nhỏ), và cơ chế phản hồi sau hoạt động để bảo đảm hiệu quả chiều sâu. Việc tích hợp giáo dục lý tưởng vào các học phần kỹ năng mềm, sinh hoạt lớp, giờ chào cờ, hoạt động câu lạc bộ sẽ giúp gia tăng tần suất tiếp cận mà không tạo cảm giác nặng tính hình thức. Song song, cần xây dựng bộ chuyên đề “xương sống” theo cấp độ (căn bản – nâng cao) phù hợp từng năm học và đặc thù từng khoa để đánh giá mức độ tham gia của đoàn viên.

Hai là, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số và truyền thông đa phương tiện

Đoàn Trường nên thiết kế hệ sinh thái truyền thông số gồm chuỗi video ngắn, podcast, infographic, newsletter và bài viết về các chủ đề chính trị–tư tưởng theo ngôn ngữ trẻ, dễ hiểu, có tính kể chuyện. Xây dựng kho học liệu số mở về Chủ nghĩa Mác–Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lịch sử Đảng, pháp luật, văn hóa ứng xử số... để tăng động lực học tập. Tận dụng các nền tảng sinh viên đang dùng (Facebook, TikTok, YouTube, Spotify, Zalo) và công cụ quản trị nội dung để tối ưu lịch đăng, phân tích dữ liệu tương tác, từ đó tinh chỉnh thông điệp và định dạng. Khuyến khích mỗi khoa, mỗi câu lạc bộ có kênh riêng phản ánh bản sắc chuyên môn và cộng đồng, tạo mạng lưới cộng tác viên nội dung để lan tỏa liên tục thay vì chỉ vào một thời điểm hay sự kiện nhất định. Đặc biệt, cần bảo đảm nguyên tắc chuẩn xác, văn minh, có kiểm duyệt, tránh cực đoan và tạo không gian thảo luận an toàn.

Ba là, nâng cao tính đồng đều và chất lượng tổ chức giữa các khoa, chi đoàn

Thiết lập cơ chế “đặt hàng hoạt động” theo chủ đề trọng tâm, đi kèm ngân sách nhỏ, bộ công cụ tổ chức, và người hướng dẫn hỗ trợ để các đơn vị yếu vẫn có thể triển khai đạt chất lượng tối thiểu. Áp dụng mô hình “cụm – nhánh”: những khoa mạnh về tổ chức làm cụm trưởng, chia sẻ nguồn lực, mẫu chương trình, cùng phối hợp tổ chức sự kiện liên khoa để nâng mặt bằng tham gia chung. Lịch hoạt động cần tránh xung đột với thời khóa biểu, kỳ thi, thực tập; đồng thời linh hoạt về khung giờ, hình thức kết hợp trực tiếp và trực tuyến để tăng cơ hội tham gia cho sinh viên. Mỗi hoạt động nên có chỉ số chất lượng (tỷ lệ có mặt đúng giờ, mức độ tương tác, sản phẩm đầu ra) thay vì chỉ đếm số người tham gia. Đoàn Trường cần tổ chức tập huấn ngắn gọn, theo nhóm chức năng (truyền thông, hậu cần, nội dung...) để nâng cao năng lực cán bộ chi đoàn, tạo đội hình nòng cốt ổn định.

Bốn là, tăng cường phát hiện, tuyên dương và nhân rộng gương điển hình

Một hạn chế đã nêu là công tác phát hiện và nhân rộng gương điển hình chưa thường xuyên, dẫn đến hiệu ứng lan tỏa chưa cao. Để khắc phục, Đoàn Trường cần chuyển từ việc tuyên dương theo mùa vụ sang cơ chế ghi nhận liên tục. Có thể xây dựng chuyên mục “Gương sinh viên tiêu biểu” trên các kênh truyền thông, tổ chức giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm để lan tỏa tinh thần sống đẹp, sống có lý tưởng. Mỗi gương điển hình cần được kể bằng câu chuyện cụ thể, gắn với thử thách, cách giải quyết và tác động thực tế, từ đó tạo cảm hứng cho sinh viên khác noi theo. Khi gương điển hình được nhân rộng thường xuyên, phong trào sẽ có sức lan tỏa mạnh mẽ, khắc phục hạn chế về tính hình thức và tạo động lực cho đông đảo sinh viên.

Năm là, hoàn thiện công tác tự đánh giá và phản biện nội bộ

Qua phân tích các báo cáo, có thể thấy phần hạn chế thường ít được đề cập hoặc chỉ phản ánh chung chung. Đây chính là một hạn chế trong công tác tự đánh giá. Vì vậy, Đoàn Trường cần xây dựng hệ thống chỉ số đánh giá tác động cụ thể về nhận thức, thái độ và hành vi của sinh viên, thay vì chỉ dựa vào số lượng hoạt động và số liệu thống kê. Đồng thời, cần tổ chức các phiên tự phê bình – phê bình định kỳ, công khai báo cáo ngắn gọn, trung thực để tạo văn hóa minh bạch, học hỏi và cải tiến liên tục. Khi công tác tự đánh giá được thực hiện nghiêm túc, tổ chức Đoàn sẽ nhận diện rõ điểm mạnh, điểm yếu, từ đó đề ra giải pháp phù hợp, tránh tình trạng hoạt động mang tính hình thức và thiếu chiều sâu.

4. Kết luận

Phát huy vai trò của Đoàn trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên là nhiệm vụ quan trọng, góp phần xây dựng thế hệ trẻ có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng và tinh thần trách nhiệm với Tổ quốc. Thực tiễn tại Trường Đại học Đồng Nai cho thấy, tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã phát huy tốt vai trò nòng cốt trong việc định hướng, tổ chức và triển khai nhiều hoạt động thiết thực, góp phần bồi dưỡng lý tưởng, niềm tin, khát vọng cống hiến cho sinh viên. Các phong trào như “Sinh viên 5 tốt”, “Tuổi trẻ sáng tạo”, “Tình nguyện vì cộng đồng” cùng các hoạt động học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đã tạo môi trường rèn luyện toàn diện, giúp sinh viên trưởng thành cả về nhận thức và hành động. Tuy nhiên, trong bối cảnh mới, công tác giáo dục lý tưởng cách mạng vẫn đối mặt với không ít khó khăn do tác động của kinh tế thị trường và mạng xã hội. Vì vậy, cần tiếp tục đổi mới nội dung, phương pháp, tăng cường tính hấp dẫn, thực tiễn của các hoạt động Đoàn; đồng thời nâng cao năng lực, uy tín của đội ngũ cán bộ Đoàn. Phát huy hiệu quả vai trò của Đoàn Thanh niên sẽ góp phần hình thành lớp sinh viên năng động, bản lĩnh, giàu lý tưởng, sẵn sàng cống hiến cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ban Chấp hành Đoàn Trường Đại học Đồng Nai (2023). Báo cáo kết quả thực hiện Công tác Đoàn và phong trào thanh niên năm học 2022-2023. Số 317-BC/ĐTN-ĐHĐN. Đồng Nai.
- [2] Ban Chấp hành Đoàn Trường Đại học Đồng Nai (2024). Báo cáo kết quả thực hiện Công tác Đoàn và phong trào thanh niên năm học 2023-2024. Số 394-BC/ĐTN-ĐHĐN. Đồng Nai.
- [3] Ban Chấp hành Đoàn Trường Đại học Đồng Nai (2025). Báo cáo kết quả thực hiện Công tác Đoàn và phong trào thanh niên năm học 2024-2025. Số 42-BC/ĐTN-ĐHĐN. Đồng Nai.
- [4] Đảng ủy Trường Đại học Đồng Nai (2025). Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ Trường Đại học Đồng Nai nhiệm kỳ 2025-2030. Đồng Nai.
- [5] Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh Đồng Nai (2022). Văn kiện Đại hội Đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Đồng Nai lần thứ X, nhiệm kỳ 2022 - 2027 . Đồng Nai.
- [6] Đỗ Quang Vinh & cộng sự. (2006). *Hỏi – đáp về lịch sử Đoàn TNCS Hồ Chí Minh*. Nhà xuất bản Thanh Niên.
- [7] Lê Văn Sự (2022). Phát huy vai trò của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc theo tư tưởng Hồ Chí Minh. *Tap Chí Quản lý Nhà nước*. Truy cập từ <https://www.quanlynhanuoc.vn/2022/11/24/phat-huy-vai-tro-cua-thanh-nien-trong-su-nghiep-xay-dung-va-bao-ve-to-quooc-theo-tu-tuong-ho-chi-minh/>
- [8] Ngô Thị Phương Lan (2024). Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức đối với sinh viên Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn mới. *Tap chí Lịch sử Đảng*. Truy cập từ <https://tapchilichsudang.vn/cong-tac-giao-duc-chinh-tri-tu-tuong-dao-duc-doi-voi-sinh-vien-dai-hoc-quooc-gia-thanh-pho-ho-chi-minh-trong-giai-doan-moi.html>
- [9] Nguyễn Hữu Đăng (2021). Vai trò của thanh niên trong thời kỳ mới. *Tap chí Quản lý Nhà nước*. Truy cập từ <https://www.quanlynhanuoc.vn/2021/05/04/vai-tro-cua-thanh-nien-trong-thoi-ky-moi/>
- [10] Nguyễn Minh Cường, Lê Đăng Thắng, Nguyễn Thị Hương, & Đỗ Đức Thiện (2015). *Kỷ*

yếu 40 năm cơ quan Thành Đoàn Thành phố Hồ Chí Minh (1975–2015). Thành Đoàn TP. Hồ Chí Minh.

- [11] Nguyễn Ngọc Điệp (2025). Giáo dục lý tưởng cách mạng cho sinh viên Việt Nam trước bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0. *Tạp chí Quản lý Nhà nước*. Truy cập từ <https://www.quanlynhanuoc.vn/2025/03/20/giao-duc-ly-tuong-cach-mang-cho-sinh-vien-viet-nam-truoc-boi-can-h-cach-mang-cong-nghiep-4-0/>
- [12] Nguyễn Thị Khánh (2022). Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong giai đoạn hiện nay. *Tạp chí Cộng sản*. Truy cập từ https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/thanh-pho-ho-chi-minh/-/2018/825202/view_content
- [13] Nguyễn Thị Minh Hương (2020). *Đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh thành phố Hà Nội hiện nay* [Luận án tiến sĩ, Đại học Quốc gia Hà Nội].
- [14] Trần Thị Thúy (2021). Rèn luyện bản lĩnh chính trị cho thanh niên hiện nay. *Tạp chí Cộng sản*. Truy cập từ <https://www.tapchicongsan.org.vn/nghien-cu/-/2018/822703/ren-luyen-ban-linh-chinh-tri-cho-thanh-nien-hien-nay.aspx>